

Νομολογία 613/2002 ΣΤΕ

Υπόθεση περιβάλλοντος και οικονομίας Σχολιασμός:Καραμπασιάδης Αριστείδης

Απόφαση 7η

«Περιβάλλον και Οικονομία»

ΣΤΕ 613/2002

Ο ακυρωτικός έλεγχος και η προστασία τα
ου περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης. Έγκριση περιβαλλοντικών όρων

· Ιστορικό Υπόθεσης

Η εταιρεία «TVX HELLAS A.E. Μεταλλείων και Βιομηχανίας Χρυσού» μετά από κακαύρωση σε διεθνή διαγωνισμό του ΥΠΕΧΩΔΕ προωθεί την εγκατάσταση και λειτουργία εγκαταστάσεων παραγωγής χρυσού, στην Ολυμπιάδα Χαλκιδικής. οΙ εν λόγω εγκαταστάσεις θα απασχολούσαν περί τα 1000 άτομα, θα είχαν έκταση 430 στρεμμάτων. Μετά την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων από το Υπεχωδε Η εταιρεία προώθησε την έναρξη εγκατάσεως και εξόρυξης χρυσού στην Βορειοανατολική Χαλκιδική. Ο δήμος ωστόσο επικαλούμενος κίνδυνο περιβαλλοντικής καταστροφής και υποβάθμισης του περιβάλλοντος προσέφυγε στον Συμβούλιο της Επικρατείας ζητώντας την ακύρωση της απόφασης του ΥΠΕΧΩΔΕ έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, προκειμένου να αποτρέψει την δημιουργία την εγκαταστάσεων στην περιοχή. Υπέρ της εταιρείας παρενέβη σύλλογος εργαζομένων της περιοχής. Επί της υποθέσεως εξεδόθη η υπαριθμόν 613/2002 απόφαση ΣΤΕ.

· Σχολιασμός Απόφασης ΣΤΕ

Το ΣΤΕ δικάζοντας σε Ολομέλεια υπό τον Πρόεδρο Χρ. Γεραρή εκλήθη στην εν λόγω περίπτωση να προβεί σε μία στάθμιση δύο αντικρουόμενων δικαιωμάτων από την μία του δικαιωμάτων από την μία το δικαίωμα στην οικονομική ελευθερία και ανάπτυξη και από την άλλη την περιβαλλοντική προστασία και την βιώσιμη ανάπτυξη.

Κατά το Στε η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος κατοχυρώνεται από το ίδιο το Σύνταγμα και συγκεκριμένα από το άρθρο 24 .Έχει αναχθεί σε αυτοτελές προστατευόμενο αγαθό που αποβλέπει στην αειφόρο ανάπτυξη, την οικολογική ισορροπία και την περιβαλλοντική προστασία.

Όσον αφορά το παραδεκτό της προσφυγής το Στε έκρινε την έννοια του εννόμου συμφέροντος με μία έννοια ευρύτατη όπως και πρέπει σε περιπτώσει περιβαλλοντικού δικαίου και προστασίας της βιώσιμης ανάπτυξης. Έτσι έκρινε παραδεκτή την προσφυγή του Δήμου της περιοχής αλλά και την παρέμβαση του συλλόγου εργαζομένων.

Κατά το άρθρο 24 η περιβαλλοντική προστασία είναι υποχρέωση του Κράτους και προς αυτό έχει θεσπίσει ειδικά όργανα και αρχές επιφορτισμένα με την υποχρέωση προισταίας και διαφύλαξης του. . Τα εν λόγω όργανα μπορούν να παίρνουν όλα τα απαιτούμενα διοικητικά και νομοθετικά θετικά και αρνητικά μέτρα, κατασταλτικά και προληπτικά. Ωστόσο έκρινε το ΣΤΕ ότι όλες αυτές οι κρατικές αρχές και όργανα δεν λειτουργούν και δεν αποφασίζουν μονόπλευρα και ερήμην οποιουδήποτε άλλου παράγοντα. Αντίθετα συνεκτιμούν στην εκάστοτε περίπτωση το γενικό εθνικό και δημόσιο συμφέρον, την αξιοποίηση του δημοσίου πλούτου, των πρώτων υλών της εκάστοτε περιοχής, την οικονομική ευημερία, την ενίσχυση των επενδύσεων και την περιφερειακή ανάπτυξη ή την οικονομική και βιομηχανική αποκέντρωση κατά τα άρθρα 106 και 22 του Σ. Οι παράγοντες αυτοί πρέπει σε κάθε περίπτωση να εναρμονίζονται πρακτικά και να συνέχονται στην έννοια της αειφόρου ανάπτυξης , στην αρχή της προλήψεως και της προφυλάξεως από κάθε περιβαλλοντικό κίνδυνο παρόντα ή επιγενόμενο. Έτσι το κάθε αρμόδιο όργανο καλείται να προβεί σε μία στάθμιση εννόμων αγαθών με τρόπο όπου το ένα να μην υπερακοντίζει και να μην ματαιώνει το άλλο . Τα προσδοκώμενα οφέλη πρέπει να είναι σε κάθε περίπτωση υπέρμετρα και ιδιαίτερα ώστε να υπάρχει μία δικαιολόγηση για την κάθε επιλογή. Δεν μπορεί στον βωμό του οικονομικού κέρδους να θυσιάζεται η οικολογική ισορροπία. Πόσω μάλλον όταν τα όποια οικονομικά οφέλη είναι αβέβαια, επισφαλής και όχι ιδιαίτερα μεγάλα σε βαθμό που να δικαιολογούν όποια παραχώρηση και περιορισμένη περιβαλλοντική βλάβη. Παράλληλα

πρέπει να εξετάζεται από το αρμόδιο όργανο κάθε φορά η έκτασης του κινδύνου, ο βαθμός επικινδυνότητας κάθε ενέργειας, δράσης και επένδυσης και το προσδοκώμενο όφελος.

Κανένα οικονομικό κέρδος δεν μπορεί να υπαγορεύσει την νομιμοποίησης δράσεων που άμεσα και αισθητά υπονομεύουν το περιβάλλον βάσει της αρχής της προλήψεως που στο δίκαιο του περιβάλλοντος χρήζει ιδιαίτερης προσοχής

Στην εν λόγω περίπτωση η Ολομέλεια του Δικαστηρίου κατά τα στοιχεία του φακέλου στα πλαίσια του ακυρωτικού ελέγχου προέβη σε εξέταση τεχνικών εννοιών και προδιαγραφών της εν λόγω επένδυσης και των δεδομένων λειτουργίας της εγκατάστασης προκειμένου να κρίνει κατά πόσον είναι συμβατή για το περιβάλλον και δεν υποβαθμίζει την βιώσιμη ανάπτυξη.

Το δικαστήριο έκρινε ότι η εγκατάσταση στην περιοχή των μεταλλείων με τις μεθόδους που χρησιμοποιεί και τα έργα που θα κάνει θα επιφέρει αλλοιώσεις στην περιοχή και θα υποβαθμίσει το περιβάλλον.. Εξάλλου η περιοχή γειτονεύει σε περιοχή προστατευόμενη από το πρόγραμμα NATURA, θα υπάρξουν επιπτώσεις στα νερά της περιοχής, ενώ η χρησιμοποιούμενη μέθοδος δεν έχει επαρκώς διεθνώς δοκιμαστεί ώστε να εμφάνεται το ακίνδυνο της χρήσης της, ή η επικινδυνότητα της εφαρμογής της. Οι απειλούμενες δασικές εκτάσεις δεν μπορεί να χαρακτηριστούν αμελητέες σε σχέση με το σύνολο των δασικών εκτάσεων της περιοχής καθόσον μία τέτοια ενέργεια θα υπονόμει την έννοια του δάσους και θα ακύρωνε την παρεχόμενη έννομη προστασία. Πως μπορούν εξάλλου να κριθούν αμελητέες οι επιπτώσεις από μία μέθοδος που διεθνώς δεν έχει δοκιμασθεί και εάν αυτό έχει γίνει η εφαρμογή της περιοριζόταν σε πολύ μικρότερης δυναμικότητας μονάδες. Η αστάθεια του βιολογικού παράγοντα καθιστούν επιτακτική βάσει της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης και τη αρχής της προληπτικής προστασίας την απαγόρευση της λειτουργίας της εν λόγω μονάδας.

Η απόφαση έγκριση των περιβαλλοντικών όρων είναι προϊόν πλημμελούς στάθμισης καθόσον γεννάται βάσιμος κίνδυνος μεγάλης οικολογικής βλάβης χωρίς από την άλλη εξασφαλισμένα και βέβαια πλεονεκτήματα και ωφελήματα αντισταθμιστικά του όποιου κινδύνου